

عطش نفتی جهان

بسته شدن تنگه هرمز کمبود نفت را به مسئله اول بازار جهانی تبدیل کرده؛ تا جایی که دیروز ورود یک نفتکش به ژاپن- که قبل از جنگ یک اتفاق عادی بود- از شبکه ملی این کشور پخش زنده شد

محمد حقگو
economice@khorasannews.com

وقتی شبکه دولتی ژاپن، ورود یک نفتکش ۹۱۰ هزار بشکه ای را مانند یک رویداد ملی زنده پخش می کند، پیام روشن است: بازار نفت وارد مرحله ای شده که «وجود داشتن کالا» مهم تر از «قیمت آن» است. کشوری که دهه ها با ثبات ترین واردکنندگان انرژی جهان بوده، حالا رسیدن یک محموله را تیتراول می کند؛ نشانه ای از تغییری ساختاری که تحلیلگران از آن با عنوان «عبور از خط قرمز» یاد می کنند. به گزارش خراسان، اختلال طولانی مدت در تنگه هرمز و توقف جریان روزانه ۲۰ میلیون بشکه نفت، جهان را به وضعیتی رسانده که نظریه های کلاسیک قیمت گذاری دیگر توضیح دهنده تحولات نیستند. دولت ها و موسسات مالی از نیویورک تا توکیو هشدار می دهند: ضربه گیرهای بازار رو به پایان است.

نشانه ای از شرق آسیا: وقتی ژاپن

رسیدن یک نفتکش را جشن می گیرد

صبح دیروز، پس از ۳۵ روز طی مسیر از کانال پاناما، یک نفتکش حامل ۹۱۰ هزار بشکه نفت وارد خلیج توکیو شد و چند شبکه ژاپنی آن را زنده پخش کردند. این محموله کمتر از ۰.۳ روز مصرف ژاپن را پوشش می دهد؛ اما اهمیت آن فراتر از حجم آن است. ژاپن در هفته های اخیر با اقدامات بی سابقه ای از ذخایر ابر دی خود

برداشت کرده:

- آزادسازی معادل ۳۰ روز مصرف در فروردین
- برداشت ۲۰ روز دیگر از اول ماه مه
- و در خواست واردات از مکزیک برای تأمین ۶۰ درصد مصرف روزانه

این سطح از اضطراب نشان دهنده آسیایی است که با کمبود فیزیکی نفت روبه رو شده، نه با نوسان قیمت. خاویر بلاس، تحلیلگر بلومبرگ، نوشت:

اوراق خزانه آمریکا در شیب سقوط اعتبار

آمارهای جهانی حکایت از آن دارد که توثیت اخیر رئیس مجلس درباره فشار فروش اوراق خزانه آمریکا، با کاهش اعتبار این اوراق در نظام مالی جهان همراه است.

امینی- توفیت اخیر رئیس مجلس درباره وجود فشار فروش و محدودیت های عملی در بازار اوراق خزانه آمریکا، در فضای رسانه ای و تحلیلی نگاه ها را به خود جلب کرد. پیامی که به خطوط سو آپ آری، «سقف های پنهان فروش» و احتمال بسته شدن «در خروج» برای برخی دارندگان نهادهای اشاره داشت. آن هم در بازاری که تا دیروز نماد «دارایی بدون ریسک» بود. در این راستا، داده های بین المللی نشان می دهد این هشدار تنها یک موضع گیری سیاسی نبوده، بلکه با روندی عینی و قابل سنجش در کاهش جایگاه اوراق خزانه آمریکا در ذخایر جهانی هم جهت است.

چرخش آرام اما معنادار بانک های مرکزی

تغییر ترکیب دارندگان اوراق خزانه آمریکا نخستین شاخصی است که وضعیت نابسامان پیش روی اوراق خزانه داری آمریکا را نشان می دهد. برای اساس برای نخستین بار در تاریخ، سهم سرمایه گذاران خصوصی خارجی از بانک های مرکزی پیشی گرفته است. کشورهایی مانند چین، ژاپن و عربستان که سال ها از ستون های اصلی تقاضا برای این اوراق بودند، اکنون خرید خود را کاهش داده یا حتی بخشی از دارایی های خود را فروخته اند.

این تغییر ساده نیست؛ زیرا بانک های مرکزی طبق معمول افق زمانی بلندمدت و رفتار نسبتاً پاباست دارند. کاهش وزن آن ها در بازار اوراق، به معنای آن است که موتور تقاضای «پایدار» ضعیف تر شده و جای آن را بازیگرانی گرفته اند که در مواجهه با شوک های بازار، آمادگی بیشتری برای فروش سریع و گاهی هیجانی دارند.

«وقتی ورود یک نفتکش خبر اول می شود، یعنی آسیا واقعاً دچار کمبود نفت خام شده است.»
بحران هرمز: عبور از مرحله وحشت، ورود به مرحله واقعیت
اکنون یک ماه از بسته شدن تنگه هرمز می گذرد و شرکت های تحلیلی می گویند دوره دوم بحران آغاز شده است:

- ماه اول: شوک و آشفتگی لجستیکی
- ماه دوم: کمبود واقعی کالا

شرکت HFR هشدار داده است: «اگر تنگه هرمز ماه بعد باز شود هم نمی توان قیمت نفت را پیش بینی کرد؛ بازار از نقطه بی بازگشت عبور کرده است.»

بلومبرگ نیز می نویسد کمبود ایجاد شده

حدود یک میلیارد بشکه شده؛ رقمی که هیچ ذخیره استراتژیکی در جهان قادر به جبران آن نیست. کشور ها هنوز با تکیه بر ذخایر خود از کاهش شدید تقاضا جلوگیری می کنند، اما این سپردفاعی در حال تمام شدن است.

تخریب اجباری تقاضا؛ پدیده ای که از قیمت مستقل شده

به طور معمول، کاهش تقاضا زمانی رخ می دهد که قیمت ها بیش از حد بالا می رود. اما این بار افت مصرف ناشی از نبود عرضه است، نه گرانی. جی بی مورگان می گوید کاهش تقاضا اکنون حتی از دوران بحران مالی ۲۰۰۹ بزرگ تر شده، زیرا «شما نمی توانید چیزی را که وجود ندارد مصرف کنید.»

این واقعیت ساده نشان می دهد که هیچ سطح قیمتی نمی تواند تقاضا را احیا کند؛ چون مشکل اصلی نبود نفت خام است، نه قیمت آن.

چرا قیمت دیگر شاخص اصلی بازار نیست؟

در شرایط عادی، قیمت نقش تنظیم کننده

تبادل عرضه و تقاضا را دارد. اما اکنون: ■ تنگه هرمز مسدود است ■ ذخایر استراتژیک کشور ها ته می کشد ■ مسیرهای جایگزین توان جبران ۲۰ میلیون بشکه در روز را ندارند ■ رقابت کشور ها بر سر محموله های محدود به اوج رسیده

در چنین بازاری، مفهوم «قیمت تعادلی» معنای خود را از دست می دهد و خود کالاتبدیل به شاخص اصلی می شود.

جهانی که به آستانه کمبود مطلق نزدیک شده

پخش زنده ورود یک نفتکش به ژاپن تنها یک تصویر رسانه ای نبود؛ نشانه ای بود از تغییر دوران در بازار انرژی. در بازاری که فیزیک کالا بر اقتصاد آن غلبه کرده، قیمت به مسئله رده دوم تبدیل شده است.

اگر تنگه هرمز همچنان بسته بماند، پرسش اصلی بازار جهانی این خواهد بود که «نفت چنند؟» بلکه این خواهد بود که: «اصلاً نفت هست؟»

را کاهش می دهد و امکان «فرار جمعی» را محدود می سازد.

بازاری که دیگر کاملاً «بدون ریسک» نیست

قرار گرفتن توثیت اخیر رئیس مجلس در کنار سلسله آمار ها و گزارش های جهانی، تصویری به نسبت هم سوارانه می دهد: اوراق خزانه آمریکا، که دهه ها مهم ترین پناهگاه سرمایه های رسمی جهان بود، اکنون با پرسش های جدی درباره نقدشوندگی، ظرفیت جذب فروش های بزرگ و پایداری تقاضای خارجی مواجه است.

بیاورد و باز ده راجهشی بالا ببرد؛ رخدادی که پیامد های آن از اوال استریت تا بازار مسکن و وام های شرکتی کشیده خواهد شد. به همین دلیل، بانک های مرکزی و صندوق های ثروت ملی معمولاً در چارچوبی نانوشت، فروش خود را در سقف هایی چند در صدی و در طول زمان پخش می کنند. این همان چیزی است که در ادبیات غیر رسمی بازار، به «سقف فروش پنهان» شبیه است؛ محدودیتی که روی کاغذ وجود ندارد، اما در عمل، سرعت خروج بازیگران بزرگ

تنش های ژئوپلیتیکی- از جمله جنگ علیه ایران و جنگ اوکراین - عنوان شده است. افزایش هزینه های نفت دلاری، فشار بر ارز های ملی و نیاز به تأمین مالی فوری، بسیاری از کشور ها را به سمت نقد کردن بخشی از اوراق خزانه سوق داده است. این تصویر با آنچه گزارش دیروز همین صفحه با عنوان «نبرد رسانه ای با خزانه داری»، هم خوانی دارد؛ جایی که تأکید شده بود کشور های عربی برای بازسازی و پاسخ به نیاز های اقتصادی، به دنبال آزاد کردن منابع در دسترس خود هستند و اوراق خزانه آمریکاییکی از نقدشونده ترین این منابع است.

اما نکته حساس همین جاست: اگر در شرایط کاهش نقدشوندگی، موج گسترده ای از فروش شکل بگیرد، بازار ممکن است نتواند این حجم عرضه را بدون ایجاد تنش شدید قیمتی جذب کند؛ وضعیتی که در توثیت رئیس مجلس با استعاره «اگر اوضاع تشدید شود، در بسته می شود» توصیف شده بود.

«فشار فروش» و مفهوم سقف های نانوشته

بازار اوراق خزانه آمریکا به طور رسمی یکی از عمیق ترین و نقدشونده ترین بازار های جهان است و ممنوعیت قانونی برای فروش وجود ندارد. با این حال، تجربه نشان داده است که برای بازیگران نهادهای بسیار بزرگ، واقعیت بازار با کتاب های درسی تفاوت دارد.

فروش های کلان اگر به صورت ناگهانی انجام شود، می تواند قیمت اوراق را به شدت پایین

از دلار تا طلا؛ تغییر در رسید ذخایر جهانی

آمار های منتشر شده از سوی منابع بین المللی نشان می دهد سهم دلار از ذخایر ارزی و طلای جهان به حدود ۴۶ درصد کاهش یافته است؛ کمترین سطح در بیش از دو دهه اخیر. هم زمان، برای نخستین بار در تاریخ، ارزش ذخایر طلای بانک های مرکزی (پس از تعدیل ارزش) از دارایی های دلاری آن ها پیشی گرفته است. این داده ها، تصویر روشن تری از «کاهش اعتبار» اوراق خزانه ارائه می کند: کاهش تقاضای رسمی برای دلار، به طور طبیعی به کاهش اشتباهی خرید اوراق دلاری منجر می شود. در همین مسیر، گزارش بلومبرگ که از کاهش قابل توجه دارایی های دلاری چین در اوراق آمریکا و حرکت این کشور به سمت تقویت ذخایر طلا حکایت دارد، نمونه ای برجسته از روندی جهانی است که تنها به یک کشور محدود نمی شود.

اثر تنش های ژئوپلیتیکی و فشار مالی کشورها

یکی از عوامل تشدید کننده فروش اوراق،

تقدیر و تشکر

در سکوتی که فقدان بر زندگی ما نشاند، حضور پرمهر شما روشنی بخش این روزهای دشوار شد. بدین وسیله مراتب قدردانی خود را از کلیه بستگان، دوستان و آشنایان دور و نزدیک که در مراسم خاکسپاری و یادبود عزیز جانمان، شادروان بزرگ خاندان

استاد دکتر سید هاشم تقوی رضوی زاده

شرکت نمودند، اعلام می داریم.

همچنین از اساتید ارجمند دانشگاه فردوسی مشهد (به ویژه گروه های فیزیک و حسابداری) جامعه پزشکی به ویژه اساتید علوم پزشکی مشهد، اساتید دانشگاه آزاد اسلامی (به ویژه گروه های فیزیک، حسابداری و مدیریت)، اساتید و پرسنل دانشگاه خیام و نیز مدیریت، هیأت مدیره و پرسنل محترم مرکز جراحی چشم پزشکی توس، مرکز جراحی ساوالان، بیمارستان سینا، مرکز جراحی ارمغان، کلینیک پوست آرتا، کلینیک فرید، مرکز تخصصی طب پارسیان و مرکز جامع روان پزشکی و علوم شناختی آرن که با حضور ارسال تاج گل، چاپ بنر و تراکت، پیام ها و تماس ها ما را همراهی نمودند، صمیمانه سپاسگزاریم.

با نهایت سپاس خاندان تقوی رضوی زاده و رضایی

۱۴۰۵/۰۴/۲۷

سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز مرده آن است که نامش به نگویی نبرند

نهمین سالگرد عروج بزرگ خاندان زنده یاد پدر عزیزمان

مرحوم حاج علی محمدپور

و در آستانه بیست و چهارمین سال خاموش شدن شمع زندگی مان مادر عزیزمان

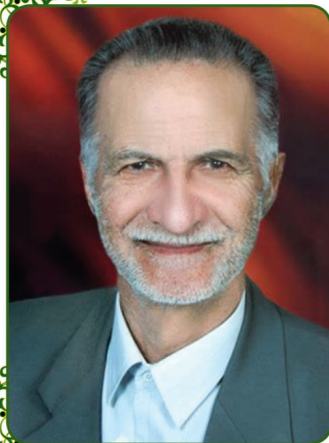
مرحومه فخرالسادات طوسی

را گرامی می داریم. روحشان شاد و نامشان ماندگار

بنا به درخواست مرحوم هزینه مراسم سالگرد صرف امور خیریه گردید.

خانواده محمدپور

۱۳۹۵۰۶

۱۳۹۶۹۳

یادبود

هشتمین سالگرد فقدان پدر عزیزمان

حاج قاسم سعیدی

و چهارمین سالگرد مادر گرانقدرمان

حاجیه خانم ربابه مهدیزادگان

را گرامی میداریم، روح پاکشان قرین رحمت الهی

خانواده سعیدی